

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 32/1986-87 med anledning av ltm Sven-Olof Lindfors m.fl. hemställningsmotion till landskapsstyrelsen om utredning av möjligheterna att inrätta en självständig miljövårdsavdelning inom landskapsförvaltningen.

Landstinget har den 26 mars 1986 inbegärt lagutskottets yttrande över motionen. Utskottet, som i ärendet hört lantrådet Folke Woivalin, får härmed värdsamt anföra följande.

I motionen föreslås en utredning angående möjligheterna att inrätta en självständig avdelning för miljövårdsfrågor inom landskapsstyrelsens centrala ämbetsverk. Motionärerna efterlyser härvid en samordning av miljövårdsförvaltningen, som för närvarande är splittrad på flera olika enheter inom ämbetsverket.

Utskottet konstaterar i likhet med motionärerna att frågor med anknytning till miljövården i vid bemärkelse för närvarande handläggs på olika håll inom centralförvaltningen. Inom miljövårdsbyrån handläggs förutom frågor rörande jakt främst ärenden hörande till den s.k. klassiska naturvården. Vattenfrågor handläggs, beroende på deras karaktär, både vid fiskeribyrån och byrån för livsmedelshygien. Den sistnämnda byrån handlägger även frågor rörande avfallshantering och vissa arbetsmiljöfrågor. Oljeskyddet administreras från tekniska byrån. Frågor rörande byggnadsskydd och kulturmiljöer handläggs vid museibyrån medan arbeten rörande vägbyggnad, där likaså miljöaspekterna är väsentliga, hör till trafikavdelningens allmänna byrås uppgiftsområde.

I betänkandet nr 29/1982-83 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till ny landskapslag om Ålands landskapsstyrelses centrala ämbetsverk framhöll lagutskottet att ett kraftigare helhetsgrepp på miljöfrågorna från centralförvaltningens sida vore påkallat. I samband med att utskottet föreslog att framställningen skulle förkastas, rekommenderade utskottet att miljövårdsförvaltningen borde bli föremål för en närmare separat utredning.

I riket har miljövårdsförvaltningen under senare år genomgått betydande organisationsförändringar. Ett miljöministerium inrättades år 1983. Vid ministeriet handläggs förutom de mera traditionella miljöfrågorna (naturvård, avfallshantering,

vattenvård, luftvård och bullerbekämpning) även planläggnings och byggnadsfrågor samt bostadsfrågor. Vid länsförvaltningen har miljöfrågorna sedan några år ägnats större uppmärksamhet. Vattenstyrelsen ombildades år 1986 till en vatten- och miljöstyrelse med utvidgat ansvar som centralt ämbetsverk för miljövården ifråga om vård och skydd av vattnen. Från och med år 1986 har kommunala miljövårdsnämnder inrättats i riket med uppgifter inom bl.a. luftvården, avfallshanteringen och vattenförvaltningen. Nämnderna blir obligatoriska år 1989.

I betänkandet nr 18/1985-86 framhöll lagutskottet med hänvisning till ovan berörda reformer i riket betydelsen av en samordnad miljöförvaltning även i kommunerna. Denna fråga sammanhänger med hur landskapsstyrelsens miljöförvaltning ordnas. Utskottet ansåg det därför nödvändigt att i framtiden belysa miljöfrågorna ur ett helhetsperspektiv.

Utskottet delar motionärernas uppfattning om att förvaltningen av miljöfrågorna för närvarande är splittrad i landskapet. Utskottet har samtidigt konstaterat att det inom förvaltningen är aktuellt att fortsätta arbetet på en totalrevision av landskapslagen om centrala ämbetsverket, eventuellt genom anlitan av en utomstående konsult. Miljövårdsfrågorna kommer härvid att ägnas särskild uppmärksamhet, vilket även utskottet vill fästa särskild vikt vid. Utredningen har ännu inte hunnit så långt att man kunnat ta ställning till om samtliga miljöfrågor inom landskapsförvaltningen skall administreras inom en egen avdelning, inom en till viss avdelning hörande byrå eller, såsom nu, handläggas vid olika byråer.

Utskottet anser det inte motiverat att föregripa resultaten av den pågående utredningen genom en hemställan från landstinget om en särskild utredning av miljövårdsförvaltningen. Utskottet är inte heller för närvarande berett att ta ställning till om en samordning av samtliga miljöfrågor till en särskild avdelning är mest ändamålsenlig. Ett dylikt ställningstagande förutsätter att såväl uppgifter som personalfrågor granskas mera detaljerat än vad utskottet haft möjlighet till. Utskottet förutsätter att alla aspekter beaktas i den helhetsreform landskapsstyrelsen förbereder. Utskottet vill dock särskilt understryka betydelsen av att miljöfrågorna handläggs utgående från en helhetssyn. Härvid bör uppmärksamhet även ägnas kontakterna till kommunalförvaltningen och de miljöfrågor som handläggs där samt koordineringen mellan landskapets och kommunernas miljöförvaltning.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet värdsamt föreslå

att Landstinget med förkastande av
hemställningsmotionen nr 33/1985-86
bringar betänkandets motivering till
landskapsstyrelsens kännedom.

Mariehamn den 30 september 1987

På lagutskottets vägnar:

Sune Eriksson
ordförande

Lars Ingmar Johansson
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Sune Eriksson, vice-
ordföranden Curt Carlsson samt ledamöterna Andersson och Jan-Erik Lindfors.